

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی تهران

عنوان :

**طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه مراقبت انتقالی از بخش مراقبت‌های ویژه
جراحی قلب باز به بخش عمومی: یک مطالعه ترکیبی**

پایان‌نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD
در رشته آموزش پرستاری

نگارنده:

سحر خوش کشت

اساتید راهنما:

دکتر معصومه ذاکری مقدم

دکتر شهرزاد غیاثوندیان

اساتید مشاور

دکتر مریم اسماعیلی

دکتر میترا رحیمزاده

دکتر مهرزاد رحمانیان

چکیده فارسی

طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه مراقبت انتقالی از بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز به بخش عمومی: یک مطالعه ترکیبی

مقدمه و هدف: انتقال بیماران تحت جراحی پیوند عروق کرونر از بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز به بخش عمومی یک فرایند پر خطر و چالش برانگیز است. نبود راهنما یا برنامه استاندارد برای انتقال این بیماران، تداوم مراقبت ایمن، مؤثر و با کیفیت را تهدید می‌کند. مراقبت انتقالی به عنوان یک استراتژی مؤثر جهت تضمین در تداوم مراقبت در سطح بین‌المللی مطرح می‌باشد. با این وجود پژوهش‌های مراقبت انتقالی در زمینه انتقال بیماران در سطوح مختلف مراقبتی در کشور ما مورد غفلت قرار گرفته است. هدف از این پژوهش طراحی برنامه مراقبت انتقالی بر اساس نیاز و درک افراد دخیل در فرایند انتقال (بیماران، خانواده‌ها، پرستاران و پزشکان) و سپس، اجرا و ارزشیابی آن می‌باشد.

روش کار: مطالعه حاضر یک پژوهش ترکیبی متوالی اکتشافی در چند مرحله می‌باشد. ابتدا پس از

مروری بر مطالعات و تبیین ضرورت طراحی برنامه، یک مطالعه کیفی به منظور تبیین مفهوم مراقبت انتقالی از بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز به بخش عمومی صورت گرفت. مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوای قراردادی بود و بر روی ۲۵ شرکت کننده که به روش هدفمند با رعایت حداکثر تنوع انتخاب شده بودند، انجام شد. در ادامه، به منظور تأیید و تکمیل اجزای برنامه مراقبت انتقالی مرور نظام‌مند متون مرتبط با مراقبت انتقالی از بخش مراقبت‌های ویژه به بخش عمومی بین سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ صورت گرفت. در نهایت ۲۲ مقاله مرتبط با موضوع استخراج شد و داده‌های مورد نیاز از مطالعات استخراج و طبقه‌بندی شدند. همچنین برنامه‌ها، راهنماها، پروتکل‌ها و مدل‌های مراقبت انتقالی بین سال‌های ۲۰۲۰-۲۰۱۰ با توجه به قرابت موضوعی مورد بررسی قرار گرفتند. بر اساس یافته‌های بخش کیفی و مرور متون و راهنماها، چارچوب برنامه مراقبت انتقالی شکل گرفت. در مرحله امکان‌سنجی قابلیت اجرای برنامه از نظرات هیأت متخصصان و افراد دخیل در فرایند انتقال استفاده شد و برنامه به صورت آزمایشی بر روی ۵ بیمار اجرا و اصلاحات انجام شد. در ادامه یک مطالعه کارآزمایی بالینی غیر تصادفی همراه با گروه کنترل اجرا شد. در این بخش ۶۲ بیمار کاندید انتقال به بخش عمومی و یکی از همراهانشان به روش نمونه‌گیری آسان (در دسترس) انتخاب شدند. به علت احتمال انتشار مداخله ابتدا شرکت کنندگان گروه کنترل انتخاب شده و در مدت بستری (۵-۷ روز) مورد پیگیری قرار گرفتند. بیماران گروه کنترل مراقبت معمول را دریافت نمودند. سپس شرکت کنندگان گروه آزمون انتخاب شده که علاوه بر اقدامات معمول؛ برنامه مراقبت انتقالی طراحی شده را دریافت کردند. طول دوره‌ی

اجرای مداخله از زمان تصمیم پزشک به انتقال بیمار از بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز تا زمان ترخیص بود. مداخلات مربوط به برنامه مراقبت انتقالی توسط پرستاران منتخب و آموزش دیده در دو بخش و با همکاری پژوهشگر، بیماران، خانواده‌ها و پزشک معالج اجرا شد. محقق این فرایند را نظارت و ارزیابی نمود. پرسشنامه‌های مربوط به پیامدهای مورد انتظار (اضطراب اشیپلبرگر، راحتی عمومی، رضایت‌مندی بیمار و خانواده) قبل از انتقال بیمار و بعد از مداخله در روز ترخیص بیمار از بیمارستان توسط بیمار و همراه او تکمیل شد. نتایج با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و روش‌های آماری توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از تجزیه و تحلیل اطلاعات در بخش کیفی ۵ طبقه اصلی پدیدار شد که شامل روند انتقال بیمار، واکنش به انتقال، نقش همراه بیمار (خانواده) در انتقال، طیف مراقبت و ملزومات انتقال بود. در بخش مرور متون و راهنماها نیز ۵ طبقه پدیدار شد که شامل آماده سازی و کاهش سطح وابستگی بیمار، مراقبت براساس نیاز بیمار، آموزش و توانمند سازی بیمار و خانواده، استراتژی مشترک برای انتقال و اشتراک اطلاعات، و برقراری ارتباط و همکاری بین رشته‌ای بود. با ادغام یافته‌های بخش کیفی و مرور متون و راهنماها چارچوب برنامه مراقبت انتقالی در چهار بُعد ۱- انتظار انتقال ۲- حمایت، کاهش تدریجی وابستگی و افزایش استقلال ۳- ارتباط و تقویت سه گانه مراقبت ۴- تداوم مراقبت یکپارچه و مبتنی بر نیاز طراحی و تدوین شد. نتایج کارآزمایی بالینی نشان داد برنامه مراقبت انتقالی توانسته است به طور معنی داری موجب کاهش اضطراب، افزایش راحتی، افزایش رضایت‌مندی بیمار (در سه زیر مقیاس اعتماد، مراقبت فنی-حرفه‌ای و آموزش) و رضایت خانواده (در سه زیر مقیاس راحتی، تصمیم‌گیری و رضایت از کارکنان درمانی) شود ($p \leq 000$).

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد، این مداخله می‌تواند به عنوان یک برنامه مراقبتی مناسب و قابل اجرا توسط پرستاران پیشنهاد و اجرا گردد. ضمناً این تحقیق می‌تواند دانش موجود را در زمینه مفهوم مراقبت انتقالی هنگام انتقال از بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز به بخش عمومی افزایش داده و به عنوان پایه‌ای برای طراحی سیاست‌های مرتبط با مراقبت سلامت استفاده شود. پیشنهاد می‌شود این برنامه در سطح وسیع‌تر اجرا و ارزشیابی گردد.

واژه‌های کلیدی: برنامه مراقبت انتقالی؛ بخش مراقبت‌های ویژه جراحی قلب باز؛ بخش عمومی؛

مطالعه ترکیبی متوالی اکتشافی

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing & Midwifery**

Title:

**Design, implementation and evaluation of the Transitional
care plan from ICU open Heart to general ward: A mixed
method study**

**A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of Philosophy
(PhD) Degree In Nursing**

**By
Sahar Khoshkesht**

**Supervisors
Dr. Masoumeh Zakerimoghadam
Dr. Shahrzad Ghiyasvandian**

**Consultants
Dr. Maryam Esmaeili
Dr. Mitra Rahimzadeh
Dr. Mehrzad Rahmanian**

2022

Abstract

Introduction: Transferring patients undergoing coronary artery bypass graft surgery from the open heart surgery intensive care unit to the general ward is a risky and challenging process. The lack of a standard guideline, or program for transferring these patients threatens the continuation of safe, effective and quality care. Transitional care is considered as an effective strategy to ensure the continuity of care internationally. However, transitional care research on the transfer of patients in different levels of care in our country has been neglected. The purpose of this study is to design a transitional care program based on the needs and perceptions of people involved in the transfer process (patients, families, nurses, and physicians) and then, its implementation and evaluation.

Materials and Methods: The present study is a sequential exploratory mixed method in several stages. First, after reviewing the studies and explaining the need for program design, a qualitative study was conducted to explain the concept of transitional care from the open heart intensive care unit to the general ward. The qualitative study was a conventional content analysis method and was conducted on 25 participants who were purposefully selected with maximum diversity. Then, in order to confirm and complete the components of the transitional care program, a systematic review of articles related to the transitional care from the intensive care unit to the general ward was conducted between 2010 to 2020

Finally, 22 related articles were extracted and the required data were extracted and classified from the studies. Transitional care plans, guidelines, protocols, and models between 2010 and 2021 were also examined. . Based on the findings of the qualitative section and the systematic review and guidelines, the framework of the transitional care program was formed. In the feasibility stage, the views of the panel of experts and people involved in the transfer process were used and the program was piloted and modified on 5 patients. A non-randomized clinical trial study was performed with the control group. In this section, 62 patients that transferred to the general ward and one of their companions were selected by convenience sampling. Due to the possibility of spreading the intervention, among the participants, first, the participants in the control group were sampled and followed up during the hospitalization (5-7 days). Patients in the control group received routine care. Then the participants of the experimental group are selected who, received a designed transitional care program in addition to routine care. The duration of the intervention was from the time the physician decided to transfer the patient from the intensive care unit to the open heart surgery until discharge. Interventions related to the transitional care program designed by selected and trained nurses were performed in two ward with the cooperation of the researcher, patients, families, and the physician. The researcher monitored and evaluated this process. Questionnaires related to the expected outcomes (Spielberger Anxiety, General Comfort, Patient and Family Satisfaction) were completed by the patient and their companions before the transfer and after the intervention on the day of the

patient's discharge from the hospital. The results were analyzed using SPSS software version 26 and statistical methods.

Results: From the analysis of information in the qualitative section, 5 main categories emerged, which included the process of patient transfer, reaction to the transfer, the role of the patient companion (family) in the transfer, the spectrum of care, and the requirements of the transfer. In the section of systematic review and guidelines, 5 categories appeared, which included preparing and reducing the level of patient dependence, need-based care, education and empowerment of patients and families, a common strategy for transferring and sharing information, and establishing interdisciplinary communication and cooperation. By integrating the findings of the qualitative section and systematic review and guidelines, the framework of the transitional care program in four dimensions: 1- waiting for transfer 2- support, gradual reduction of dependence and increase of independence 3- communication and strengthening of care triangle 4- continuity of integrated and need-based care were designed and developed. The results of clinical trial showed that the transitional care program has been able to significantly reduce anxiety, increase comfort, increase patient satisfaction (in three subscales of trust, professional care, and education), and family satisfaction (in three subscales of comfort, decision making and satisfaction with health care providers) ($p \leq 000$).

Discussion and Conclusion: The results of this study showed that, this intervention can be proposed and implemented by nurses as a suitable care program. In addition, this research can increase the existing knowledge on the concept of transitional care when transferring patients from the open heart surgery intensive care unit to the general ward and can be used as a basis for designing healthcare-related policies. It is suggested that this program be implemented and evaluated on a larger scale.

Keywords: Transitional Care Program; Open Heart Surgery Intensive Care Unit; General ward section; Sequential exploratory mixed method.